

Dosarul nr.2rci-92/23
2-23037249-01-2rci-07122023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (Guțan Vitalie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Eugeniu Clim, Olga Cojocaru, Steliana Iorgov)

DECIZIE

07 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Clean House”,

în cauza civilă inițiată la cererea introductivă înaintată de debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Central Group” privind intentarea procesului de insolabilitate față de propria persoană,

împotriva încheierii din 24 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a cererii de apel și s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Clean House” împotriva hotărârii din 30 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central

c o n s t a t ă :

La 13 martie 2023, debitorul SRL „Central Group” a înaintat în instanța de judecată cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de propria persoană.

Prin hotărârea din 30 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis cererea introductivă înaintată de debitorul SRL „Central Group”.

S-a constatat insolabilitatea debitorului și s-a intentat procesul de insolabilitate față de SRL „Central Group”, numărul de identificare de stat și codul fiscal xxxxxx, cu sediul: xxxxxx, Republica Moldova.

S-a ridicat dreptul lui Perciun Vitalie de la administrarea SRL „Central Group” și s-a propus adunării generale a asociaților debitorului să desemneze pe cheltuiala lor un reprezentant persoană fizică pentru a reprezenta interesele debitorului și ale asociaților acestuia pentru a participa la procedură din contul debitorului.

S-a desemnat în calitate de administrator al insolabilității SRL „Central Group” – Timotin Veaceslav, deținătorul autorizației nr. 4 din 15.01.2015. Din momentul intentării insolabilității dreptul debitorului de a administra și de a dispune de bunurile incluse în masa debitoare s-au transmis administratorului insolabilității.

S-a împuternicit administratorul insolvenței de a prelua în posesie și administrare, inclusiv prin executare silită, bunurile care fac parte din masa debitoare a SRL „Central Group”.

S-a obligat administratorul insolvenței: a) să notifice creditorii SRL „Central Group” despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor până la 12.05.2023, inclusiv; b) să facă un apel special în adresa creditorilor garantați cu propunerea de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept preferențial; c) să verifice, să întocmească și să prezinte instanței de insolvență, până la 26.05.2023, tabelul definitiv al creanțelor, cu comunicarea imediată a debitorului și creditorilor ale căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul definitiv sau respinse.

S-a stabilit ședința de validare a creanțelor pe 26.06.2023, ora 09-00, în incinta Judecătorei Chișinău, sediul Central,

S-a menționat că dispozitivul prezentei hotărâri se publică în Monitorul Oficial al RM în termen de 10 zile de la data adoptării.

La 11 octombrie 2023, SRL „Clean House” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 30 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, prin care a solicitat repunerea în termen a apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de insolvență cu trimiterea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 24 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de repunere în termen a cererii de apel înaintată de SRL „Clean House” împotriva hotărârii din 30 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

S-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Clean House” împotriva hotărârii din 30 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, prin care a fost admisă cererea introductivă a debitorului SRL „Central Group” și s-a intentat procesul de insolvență față de SRL „Central Group”, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Împotriva soluției adoptate de către instanța de apel, la 20 noiembrie 2023, SRL „Clean House” a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii din 24 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea spre rejudecare a cererii de repunere în termen a cererii de apel înaintate de SRL „Clean House”.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat că încheierea contestată este neîntemeiată de drept și de fapt, din care considerente urmează a fi casată.

A precizat că nerepunerea în termenii procedurali ai participanților la proces, lezează dreptul la un proces echitabil și accesul la justiție al justițiabilului. Or, la caz, SRL „Clean House” s-a justificat poziția cu privire la temeiurile repunerii în termen a cererii de apel.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Articolul 8 alin (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, prevede că, încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvență.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea de restituire a cererii de apel depuse de SRL „Clean House” la 24 octombrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 20 noiembrie 2023.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii instanței de apel către părți la 31 octombrie 2023, însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către recurent. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SRL „Clean House” neîntemeiat și pasibil de fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Articolul art. 110 din Codul de procedură civilă, prevede că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă că, la 11 octombrie 2023, SRL „Clean House” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 30 martie 2023 a Judecătoriai Chișinău, sediul Central, prin care a solicitat repunerea în termen a apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de insolvență cu trimiterea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 24 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de repunere în termen a cererii de apel înaintată de SRL „Clean House” împotriva hotărârii din 30 martie 2023 a Judecătoriai Chișinău, sediul Central și s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Clean House” împotriva hotărârii din 30 martie 2023 a Judecătoriai Chișinău, sediul Central, prin care a fost admisă cererea introductivă a debitorului SRL „Central Group” și s-a intentat procesul de insolvență față de SRL „Central Group”, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Completul de judecată reiterează că cererea de apel a fost restituită în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, este de menționat că în cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 30 martie 2023 a Judecătoriai Chișinău, sediul Central, de către SRL „Clean House”

s-a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă, invocându-se ca temei faptul că a luat cunoștință cu hotărârea din 30 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, la 02 octombrie 2023.

În conformitate cu art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

La caz, Completul de judecată reține ca fiind justă aprecierea instanței de apel care a constatat că apelanta nu a adus în față instanței motive plauzibile care ar genera repunerea apelului în termen și anume că ar fi cunoscut despre hotărârea din 30 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, la 02 octombrie 2023.

Or, SRL „Clean House” solicitând în cererea de apel repunerea apelului în termen, nu a invocat și nici nu a anexat nici o probă ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii în termenul legal de contestare a actului de procedură.

Astfel, argumentul apelantei/recurente precum că a luat cunoștință cu partea motivată a hotărârii din 30 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, abia la 02 octombrie 2023, din motiv că administratorul insolvenței nu l-a notificat, Completul de judecată îl consideră neîntemeiat.

Pentru aceste considerente, Completul de judecată reține ca fiind relevante speței dispozițiile art. 35 alin. (1) al Legii insolvenței, care prevede că, dispozitivul hotărârii de intentare a procedurii de insolvență va conține datele prevăzute la art. 34 alin. (4) și (5) și se va remite spre publicare de către administrator în termen de 2 zile lucrătoare din data adoptării, conform art. 7.

La rândul său, art. 7 alin. (1), (2) al Legii insolvenței, prevede că dispozitivul hotărârilor și al încheierilor instanței de insolvență se publică în registrul cauzelor de insolvență în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Cheltuielile de publicare se raportează la cheltuielile de judecată. Instanța de insolvență poate dispune publicarea dispozitivului hotărârilor și în ziarul local din zonele în care debitorul își are sediul ori sunt concentrate sediile celor mai mulți creditori, precum și prin internet sau prin alt sistem electronic.

Iar, art. 35 alin. (4) al Legii insolvenței, stabilește că, odată cu hotărârea de intentare a procedurii de insolvență, administratorul insolvenței expediază o notificare tuturor creditorilor cunoscuți pentru ca aceștia să înainteze creanțele față de debitorul insolvent.

Din prevederile legale enunțate supra rezultă că administratorul insolvenței, în urma pronunțării dispozitivului hotărârii instanței de insolvență privind intentarea procedurii de insolvență față de debitor, notifică creditorii cunoscuți despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor.

La caz, este de menționat că, la materialele cauzei există anexată cererea depusă de SRL „Clean House” privind admiterea și validarea creanței față de patrimoniul debitorului SRL „Central Group”, înregistrată la 11 mai 2023. (f.d. 104-106, vol. I)

Respectiv, nu poate fi imputat aspectul ce ține de necunoașterea hotărârii din 30 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central sau despre cunoașterea ei la o altă dată decât la 11 mai 2023, adică la 02 octombrie 2023 (așa cum a menționat recurentul).

Mai mult ca atât, legea insolvenței nu obligă administratorul insolvenței de a notifica creditorii despre partea motivată a hotărârii de intentare a procedurii de insolvență a debitorului.

În contextul dat, Completul de judecată notează ca relevantă ipoteza instanței de apel precum că cererea de repunere în termen trebuie să fie motivată, cu indicarea motivelor de fapt și de drept în argumentarea acesteia și cu anexarea probelor corespunzătoare, care la caz lipsesc.

În această ordine de idei, Completul de judecată subliniază că, termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

La caz, este de notat că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și în aceste cazuri, indică Curtea că, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazuri, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Astfel, Completul de judecată relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată și anume respingerea cererii de repunere în termen și restituirea cererii de apel ca fiind depusă în afara termenului legal, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6§1 din Convenția

Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În contextul dat, Completul de judecată conchide că argumentele invocate de SRL „Clean House” în cererea de recurs constituie o ignorare a acestuia de a-și respecta drepturile și obligațiile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Iar, recurenta nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea acestora, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile procedurale garantate de legislația în vigoare.

Din considerentele enunțate și pornind de la faptul că încheierea privind respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel depusă de SRL „Clean House” împotriva hotărârii din 30 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în afara termenului legal, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către partea recurentă nu sunt justificate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 24 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Clean House”.

Se menține încheierea din 24 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă inițiată la cererea introductivă înaintată de debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Central Group” privind intentarea procesului de insolvență față de propria persoană.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă